

ეთიკის კომისიის

რ ე კ ო მ ე ნ დ ა ც ი ა

მეხუთე დისციპლინური კოლეგიის შემადგენლობა:

კობა ბოჭორიშვილი – კოლეგიის თავმჯდომარე

დავით კვაჭანტირაძე – კოლეგიის წევრი

ზურაბ ძლიერიშვილი – კოლეგიის წევრი

შეკითხვის კომისიაში შემოსვლის თარიღი: 21.10.2013

შეკითხვის რეგისტრაციის ნომერი: 019/13

შეკითხვა:

ადვოკატმა კლიენტთან გააფორმა იურიდიული მომსახურების ხელშეკრულება. ადვოკატმა კლიენტისგან შეიტყო, რომ იმ საქმესთან დაკავშირებით, რომელზედაც ადვოკატი ახორციელებდა საადვოკატო მომსახურებას, კლიენტს ჩადენილი ჰქონდა სისხლის სამართლის დანაშაული. ადვოკატმა კლიენტის თანხმობით შეწყვიტა მომსახურების ხელშეკრულება.

ეკისრება თუ არა ადვოკატს ვალდებულება სამართალდამცავ ორგანოებს აცნობოს კლიენტის მიერ დანაშაულის ჩადენის შესახებ? მოედავებიან თუ არა ადვოკატს პროკურატურა-პოლიცია დანაშაულის დაფარვასა და განუცხადებლობაში? კლიენტს ხომ არ უჩივლებს ადვოკატი?

ანალიზი:

„ადვოკატთა შესახებ“ საქართველოს კანონის მე-7 მუხლის მიხედვით, „ადვოკატი ვალდებულია : ა) დაიცვას პროფესიული საიდუმლოება, გასული დროის მიუხედავად; ბ) კლიენტის თანხმობის გარეშე არ გაავრცელოს საადვოკატო საქმიანობის განხორციელების პროცესში მისგან მიღებული ინფორმაცია. 2. ადვოკატის მიერ პროფესიული საიდუმლოების დარღვევა იწვევს ამ კანონით და ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებულ პასუხისმგებლობას“.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილი: „ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა მისი პროფესიული საქმიანობის განხორციელებისას, კონფიდენციალურია. ადვოკატი ვალდებულია დაიცვას კონფიდენციალური ინფორმაცია იმგვარად, რომ მესამე პირებს მასზე ხელი არ მიუწვდებოდეს. კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულება ვრცელდება ნებისმიერ ინფორმაციაზე, რაც ადვოკატისთვის ცნობილი გახდა კლიენტისაგან ან იურიდიული რჩევის მიღების სხვა მსურველისაგან, რომელიც ადვოკატმა მიაწოდა კლიენტს ან ადვოკატმა სხვა წყაროდან გაიგო კლიენტთან ან მის საქმესთან დაკავშირებით“.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-2 ნაწილი: „კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში“.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-3 ნაწილი: „ადვოკატმა განზრახ არ უნდა გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია: ა) კლიენტის წინააღმდეგ; ბ) საკუთარი ან მესამე პირის მიზნებისათვის, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც კლიენტი შესაბამის თანხმობას განაცხადებს“.

ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-4 ნაწილი: „ადვოკატს შეუძლია გაამჟღავნოს კონფიდენციალური ინფორმაცია: ა) კლიენტის თანხმობის საფუძველზე; ბ) თუ ინფორმაციის ამგვარი გამოყენება წარმომადგენლობის ან დაცვის პროცესში გამართლებულია და აუცილებელია კლიენტის ინტერესებიდან გამომდინარე იმ პირობით, რომ ასეთი ინფორმაციის გაცემა კლიენტს ადვოკატისთვის წინასწარ არ აუკრძალავს; გ) თუ ეს აუცილებელია ადვოკატის მიერ მის მიმართ წაყენებული ბრალდებისაგან ან მოთხოვნისგან თავის დასაცავად ან საკუთარი ჰონორარის მიღებისათვის“.

ეთიკის კომისია რეკომენდაციის გაცემისას აღნიშნავს, რომ ადვოკატის კლიენტთან ურთიერთობა ემყარება ადვოკატის ვალდებულებას დაიცვას კონფიდენციალობის პრინციპი. ეთიკის კომისიამ 2012 წლის 25 მაისის გადაწყვეტილებაში დისციპლინურ საქმეზე #112/11 დაადგინა: „კლიენტსა და ადვოკატს შორის ნდობის არსებობის შემთხვევაში, კლიენტი ადვოკატს უმხელს კონფიდენციალურ ინფორმაციას, რასაც ადვოკატი კლიენტის თანხმობით იყენებს სისხლის სამართლის საქმეზე კლიენტის ინტერესების დასაცავად. გასათვალისწინებელია, რომ შესაძლოა სისხლის სამართლის საქმეში დაცვის მხარის სასარგებლო ინფორმაცია და საყურადღებო დეტალი არ იყოს ცნობილი და ხშირ შემთხვევაში ადვოკატი კლიენტისაგან მოიპოვებს განსაკუთრებით მნიშვნელოვან

ინფორმაციას. შესაბამისად, კლიენტის სრული ნდობა ადვოკატისადმი და განდობილი კონფიდენციალური ინფორმაცია, ადვოკატს აძლევს შესაძლებლობას სათანადოდ განახორციელოს კლიენტის ინტერესების დაცვა.“

ეთიკის კომისიამ 2012 წლის 10 აპრილის გადაწყვეტილებაში დისციპლინურ საქმეზე #094/11 დაადგინა, „კონფიდენციალური ინფორმაციის დაცვა არ გულისხმობს მხოლოდ ინფორმაციის განსაჯაროების აკრძალვას, ინფორმაციის დაცვა ასევე მოიცავს ადვოკატის ვალდებულებას არ გამოიყენოს კონფიდენციალური ინფორმაცია კლიენტის ინტერესების საწინააღმდეგოდ.“

ეთიკის კომისიამ 2013 წლის 5 მარტის გადაწყვეტილებაში დისციპლინურ საქმეზე №142/12 აღნიშნა, რომ „სისხლის სამართლის პროცესის მონაწილე ადვოკატებმა პროფესიული მოვალეობების შესრულებისას უნდა განახორციელონ დაცვის უფლება კლიენტის ინტერესების გათვალისწინებით...“

ეთიკის კომისია რეკომენდაციის გაცემისას აღნიშნავს, რომ ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის პირველი ნაწილის თანახმად, კონფიდენციალურია ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატისათვის ცნობილი გახდა საადვოკატო მომსახურების განხორციელებისას. ეს ინფორმაცია შეიძლება შეეხებოდეს როგორც უშუალოდ საქმეს, ასევე, იყოს ნებისმიერი სხვა სახის ინფორმაცია, მათ შორის კლიენტის მიერ რაიმე კანონსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენის შესახებ. ადვოკატისათვის კონფიდენციალური ინფორმაცია შესაძლებელია ცნობილი გახდეს უშუალოდ კლიენტისაგან ან სხვა ნებისმიერი წყაროდან პროფესიული საქმიანობის განხორციელების პროცესში.

განსახილველ შემთხვევაში, შეკითხვაში მოცემული ინფორმაცია წარმოადგენს ისეთი სახის ინფორმაციას, რაც კლიენტის მიერ დანაშაულის ჩადენას ეხება. როგორც ზემოთ აღნიშნა, ეთიკის კომისიამ ნებისმიერი სახის ინფორმაცია, მათ შორის კლიენტის მიერ კანონსაწინააღმდეგო ქმედების ჩადენის შესახებ ინფორმაცია, რომელიც ადვოკატმა შეიტყო საადვოკატო საქმიანობის განხორციელებისას, კონფიდენციალურია. შესაბამისად, ადვოკატმა არ უნდა გაამჟღავნოს ასეთი ინფორმაცია, მათ შორის არ მიაწოდოს სამართალდამცავ ორგანოებს. ეთიკის კომისია აღნიშნავს, რომ ადვოკატ-კლიენტის ურთიერთობის დასრულების შემდეგაც ადვოკატი ვალდებულია არ გაამჟღავნოს კლიენტისაგან მიღებული ინფორმაცია, რადგან კონფიდენციალობის ვალდებულება არ არის შეზღუდული დროში.

ეთიკის კომისია აღნიშნავს, რომ მოცემულ შემთხვევაში, ადვოკატის მიერ კლიენტის შესახებ ინფორმაციის (მის მიერ დანაშაულის ჩადენის შესახებ) გაუმჟღავნებლობა ნებისმიერი მესამე პირისთვის, წარმოადგენს ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსით დადგენილი კონფიდენციალობის დაცვის ვალდებულებას. შესაბამისად, შეუძლებელია ეს ქმედება განხილულ იქნას, როგორც დანაშაულის დაფარვა ან დანაშაულის შეუტყობინებლობა. ამასთან, ეთიკის კომისია ვერ იმსჯელებს პროკურატურისა და პოლიციის შესაძლო

ქმედებებზე, რადგან აღნიშნული საკითხის განხილვა არ შედის ეთიკის კომისიის კომპეტენციაში. მათ შორის, ეთიკის კომისია ვერ იმსჯელებს ისეთ საკითხზე, როგორცაა ადვოკატის დასმული შეკითხვა – შესაძლოა თუ არა ადვოკატს მოედავოს სამართალდამცავი ორგანო იმ შემთხვევაში, თუ ადვოკატი მათ არ მიაწოდებს ინფორმაციას კლიენტის მიერ დანაშაულის ჩადენის შესახებ.

ეთიკის კომისია აღნიშნავს, რომ „ადვოკატთა დისციპლინური პასუხისმგებლობისა და დისციპლინური წარმოების შესახებ“ დებულების 41-ე მუხლის პირველი პუნქტის მიხედვით, „რეკომენდაცია არის ეთიკის კომისიის მოსაზრება ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის საკითხებზე. რეკომენდაცია წარმოდგენილ ფაქტებზე დაყრდნობით განმარტავს ეთიკის კოდექსის ნორმებს და შეიცავს მოსაზრებას, შეკითხვაში გადმოცემული შესაძლო ქმედება არის თუ არა პროფესიული ეთიკის კოდექსის დარღვევა.“

დასკვნა:

ადვოკატს ეკისრება ვალდებულება არ გაამჟღავნოს კლიენტისაგან მიღებული ინფორმაცია. ადვოკატს კლიენტისაგან პროფესიული საქმიანობის დროს მიღებული ინფორმაციის დაცვის ვალდებულება უნარჩუნდება კლიენტთან ურთიერთობის შეწყვეტის შემდეგაც. ადვოკატს შეეძლო კლიენტისაგან მიღებული ინფორმაცია მის მიერ ჩადენილი დანაშაულის შესახებ გავრცელებინა ადვოკატთა პროფესიული ეთიკის კოდექსის მე-4 მუხლის მე-4 ნაწილში აღნიშნულ შემთხვევებში.

**იხ.ეთიკის კომისიის გადაწყვეტილებები, რომლებიც ეხება კონფიდენციალობის პრინციპის დარღვევას: 020/10; 086/10; 029/11; 094/11; 134/12; 141/12; 021/13;*

**იხ. ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია, რომელიც ეხება კონფიდენციალობის პრინციპს: 017/13*

ეთიკის კომისიის მიერ გაცემული რეკომენდაცია არის მხოლოდ სარეკომენდაციო მოსაზრება და არ არის სავალდებულო ეთიკის კომისიის ან სასამართლოს მიერ საქმის განხილვის ეტაპზე.

კოლეგიის თავმჯდომარე:

/კობა ბოჭორიშვილი/

კოლეგიის წევრი:

/დავით კვაჭანტირაძე/

კოლეგიის წევრი:

/ზურაბ ძლიერიშვილი/